

Zadeva C-469/20

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

29. september 2020

Predložitveno sodišče:

Amtsgericht Nürnberg (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

14. september 2020

Tožeča stranka:

RightNow GmbH

Tožena stranka:

Wizz Air

Amtsgericht Nürnberg (okrajno sodišče v Nürnbergu, Nemčija)

[...] (ni prevedeno)

V sporu

RightNow GmbH, [...] (ni prevedeno)

– tožeča stranka –

zastopniki:

[...] (ni prevedeno)

proti

Wizz Air, [...] (ni prevedeno) Budimpešta, [...] (ni prevedeno)

– tožena stranka –

zastopniki:

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

Amtsgericht Nürnberg (okrajno sodišče v Nürnbergu) [...] (ni prevedeno) 14. 9. 2020 sprejme ta

sklep

I. [...] (ni prevedeno)

II. Sodišču Evropske skupnosti se na podlagi člena 19(3)(b) Pogodbe o Evropski uniji in člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije predloži to vprašanje:

Ali je treba člen 3(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah razlagati tako, da se pogoj v splošnih pogojih poslovanja letalskega prevoznika kot gospodarskega subjekta, o katerem se stranki nista dogovorili posamično in ki določa, da se za pogodbo s potrošnikom, ki ga je treba prepeljati, sklenjeno v elektronski obliki, uporablja pravo države članice, v kateri ima letalski prevoznik svoj sedež, ki ni enako pravu države običajnega prebivališča potrošnika, ki ga je treba prepeljati, šteje za nepoštenega, če potrošnika zavaja s tem, da ga ne opozarja, da je na podlagi člena 5(2), drugi pododstavek, Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I), izbira drugega prava možna zgolj omejeno in da ni dopustno izbrati katerega koli poljubnega prava, temveč le pravo, navedeno v členu 5(2), drugi pododstavek, Uredbe Rim I?

Obrazložitev

1 I. Tožeča stranka od toženega letalskega prevoznika iz naslova odstopljenih terjatev zahteva povračilo nedolgovanih davkov in pristojbin zaradi odpovedi pogodb o zračnem prevozu.

2 Potniki:

[...]

[...] (ni prevedeno) so zase (in deloma za sopotnike) pri toženi stranki rezervirali lete, ki naj bi bili izvedeni iz ali/in v Nürnberg. Vsi potniki so imeli svoje običajno prebivališče v Nemčiji. Noben od potnikov ni nastopil leta, svoje terjatve proti toženi stranki za povračilo nedolgovanih davkov in pristojbin pa so odstopili tožeči stranki. Ta je vse odstopne sprejela in od tožene stranke izvensodno neuspešno zahtevala razkritje podatkov in povračilo nedolgovanih davkov, pristojbin in drugih dajatev.

3 Pri rezervaciji letalskih vozovnic so se v vseh primerih upoštevali splošni pogoji poslovanja tožene stranke. V teh je med drugim določeno:

4 Točka 21.1.:

ČE V KONVENCIJI ALI DRUGIH VELJAVNIH PREDPISIH NI DOLOČENO DRUGAČE:

(a) ZA TE SPLOŠNE POGOJE PREVOZA TER VES PREVOZ, ZA IZVEDBO KATEREGA SE ZAVEŽEMO (KAR ZADEVA VAS OZIROMA VAŠO PRTLJAGO), SE UPORABLJA MADŽARSKA ZAKONODAJA IN

(b) ZA VSE SPORE MED VAMI IN NAMI GLEDE TAKEGA PREVOZA SO PRISTOJNA MADŽARSKA SODIŠČA, PRI ČEMER TA PRISTOJNOST NI IZKLJUČNA. „NEIZKLJUČNA PRISTOJNOST“ POMENI, DA LAHKO SVOJE ZAHTEVKE UVELJAVLJATE TUDI PRED SODIŠČI ZUNAJ MADŽARSKE.

5 Točka 7.2.1 (izvleček):

[...] Nobeni davki in pristojbine, ki jih je pobral upravljavec letališča, tudi če so odvisni od števila potnikov, se ne povrnejo.

6 Točka 6.5:

6.5.1. Svojo rezervacijo lahko odpoveste do štirinajstega (14.) dneva pred načrtovanim časom odhoda vašega leta. V tem primeru ste upravičeni do povračila celotne cene leta z odbitkom pristojbine za odpoved.

6.5.2. Če svojo rezervacijo odpoveste v štirinajstih (14.) dneh pred načrtovanim časom odhoda vašega leta, se vam povrne znesek celotne cene leta z odbitkom pristojbin za nadaljnje storitve in pristojbine za rezervacijo sedeža.

Tožena stranka v primeru iz točke 6.5 zaračuna pristojbino za odpoved v višini 60 EUR na let in potnika. Tožena stranka v primeru iz točke 6.5.2 zaračuna pristojbino za rezervacijo sedeža v višini 80 EUR na let in potnika. Ti pristojbini sta navedeni na spletni strani tožene stranke.

7 V skladu s točko 18.3.1 splošnih pogojev poslovanja vsi zahtevki potnikov zastarajo v dveh letih po prihodu v končni namembni kraj ali od datuma, na katerega bi moralo letalo priti na cilj po voznem redu, ali od datuma, ko je bil prevoz odpovedan. Tožena stranka zato uveljavlja ugovor zastaranja. Rok je sicer prekoračen le v primeru enega potnika.

8 Tožena stranka meni, da je pogoj o izbiri prava v skladu z madžarskim pravom veljaven, kot so veljavni tudi nadaljnji pogoji.

9 Tožeča stranka temu nasprotuje.

- 10 [...] (ni prevedeno)
- 11 II. 1. [...] (ni prevedeno)
- 12 2. Uspeh tožbe je odvisen od razlage člena 3(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah. [...] (ni prevedeno)
- 13 3. Obstoj zahtevkov je v bistvenem odvisen od tega, ali je pogoj o izbiri prava, ki ga določa madžarsko pravo, veljaven.
- 14 Veljavnost pogoja je sicer v skladu s členom 3(1) v povezavi s členom 10(1) Uredbe Rim I treba presojati po izbranem pravu, v obravnavanem primeru torej po madžarskem pravu. K merilu presoje pa spadajo tudi določbe, s katerimi je bila prenesena Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah, pri čemer je treba te določbe razlagati v skladu z navedeno direktivo [...] (ni prevedeno). Če bi bil v skladu s tem pogoj o izbiri prava neveljaven, bi bilo treba v vseh primerih v skladu s členom 5(2), prvi pododstavek, Uredbe Rim I uporabiti nemško pravo, ker imajo vsi potniki svoje običajno prebivališče v Nemčiji in je pri vseh letih kraj odhoda ali namembni kraj Nürnberg. V skladu z nemškim pravom bi bili nadaljnji pogoji iz splošnih pogojev poslovanja tožene stranke neveljavni.
- 15 4. Sodišče Evropske unije je že odločilo, da morajo letalski prevozniki zneske davkov in pristojbin, ki jih dolgujejo stranke, pri objavljanju njihovih letalskih prevoznin navesti ločeno in teh ne smejo (tudi ne delno) vključiti v letalske prevoznine (sodba z dne 6. 7. 2017, zadeva C-290/16). V isti sodbi je bilo pojasnjeno, da je pogoje v splošnih pogojih poslovanja, ki določajo pavšalne stroške obdelave za povračilo takih pristojbin in davkov, mogoče šteti za neveljavne na podlagi nacionalnega zakona za prenos Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah. V skladu z nemškim pravom bi bil torej pogoj v točki 4.2.1 splošnih pogojev poslovanja tožene stranke neveljaven v skladu s členom 307(1), prvi stavek, Bürgerliches Gesetzbuch (nemški civilni zakonik; v nadaljevanju: BGB) zaradi postavitve v nesorazmerno slabši položaj [...] (ni prevedeno).
- 16 V skladu z nemškim pravom bi bila tudi izključitev povračila davkov in pristojbin, prav tako kot skrajšanje zastaralnega roka, neveljavna v skladu s členom 307 BGB. V skladu s členom 307(1) BGB so pogoji neveljavni, če uporabnikovega sopogodbenika v nasprotju z načelom dobre vere postavlja v nesorazmerno slabši položaj. V obravnavanem primeru bi šlo za tak položaj. Legitimni interes tožene stranke, da plačila davkov in pristojbin, ki ne pripadajo njej, temveč državi, upravljavcu letališča ali drugim udeležencem, v primeru, da potnik ne nastopi leta, pobere zase, nikakor ni razviden [...] (ni prevedeno) in tožena stranka ga tudi ni zatrjevala. Razviden tudi ni legitimni interes, ki bi utemeljeval občutno skrajšanje rednega zastaralnega roka, ki ga določa nemško pravo [...] (ni prevedeno).
- 17 5. Odločilno je torej, ali je pogoj o izbiri prava v splošnih pogojih poslovanja tožene stranke (točka 21) veljaven ali ne.

- 18 Sodišče Evropske unije je v zvezi s členom 6(2) Uredbe Rim I odločilo, da je pogoj o izbiri prava v splošnih pogojih poslovanja podjetja lahko zavajajoč v smislu člena 3(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah tedaj, če potrošnik ni opozorjen na načelo ugodnejšega prava iz člena 6(2), drugi stavek, Uredbe Rim I (sodba z dne 28. julija 2016, [...] (ni prevedeno) C-191/15). Člen 6(2), drugi stavek, Uredbe Rim I se za prevozne pogodbe ne uporablja zaradi člena 6(4)(b) Uredbe Rim I. Namen predloga za sprejetje predhodne odločbe je torej odgovor na vprašanje, ali se navedena sodna praksa lahko smiselno prenese tudi na člen 5(2) Uredbe Rim I.
- 19 Landgericht Frankfurt am Main (deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija) [...] (ni prevedeno) je izhajalo iz tega. Pogoj o izbiri prava naj bi bil zavajajoč, ker potnik kot potrošnik ni opozorjen na omejitev možnosti izbire prava. To naj bi bilo treba obravnavati tako kot v primeru člena 6(2) Uredbe Rim I. Tudi Amtsgericht Brühl (okrajno sodišče v Brühlu, Nemčija) [...] (ni prevedeno) je zastopalo to stališče.
- 20 [...] (ni prevedeno) Oberlandesgericht Frankfurt (višje deželno sodišče v Frankfurtu, Nemčija) [...] (ni prevedeno) je odločilo, da načel iz tako imenovane sodbe Amazon, ki jo je sprejelo Sodišče Evropske Unije (sodba z dne 28. julija 2016, [...] (ni prevedeno) C-191/15), ni mogoče prenesti na pogodbe o zračnem prevozu zaradi strukturne različnosti in zaradi različnih področij uporabe.
- 21 6. Vprašanje za predhodno odločanje, kolikor je tukaj razvidno, do sedaj še ni bilo razjasnjeno.
- [...] (ni prevedeno)